

Előterjesztés
Pálháza Város Önkormányzatának átfogó értékelése
a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő Testület!

A gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzatnak gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést kell készítenie, amelyet a Képviselő-testület meg tárgyal.

Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámsági eljárásról szóló 149/1997. (IX.10) Korm. rendelet 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

Az értékelés a fentiek alapján bemutatja:

1. A település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítására vonatkozó adatokat
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat
4. A felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításait
5. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján
6. A bűnmegelőzési cselekvési program és koncepció főbb – elsősorban gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő – elemeit
7. A civil szervezetekkel való együttműködés kereteit

1. Pálháza demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Pálháza Város állandó lakosság száma 2024.-ben 1 059 fő, ebből a 0-18 éves korosztály szám 177 fő. A 0-18 éves korosztályon belül a korcsoport szerinti megoszlást az alábbi felsorolás tartalmazza:

• 0-2 év között:	24 fő
• 3-5 év között:	33 fő
• 6-13 év között:	84 fő
• 14-18 év között:	36 fő

Pálháza Városban, 2024. évben a 18-59 év közötti korosztály száma: 583 fő, míg a 60 év felettiek száma 308 fő volt.

2. Az Önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása:

Az Önkormányzat által nyújtható pénzbeli és természetbeni ellátásokat a szociális ellátásokról szóló 9/2021. (IX.13.) önkormányzati rendelet szabályozza.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló többször módosított 1997. évi XXXI. törvény 19. §. és 20/A. § értelmében azon kérelmező részére, akinek 2024. augusztus 1-én illetve november 1-én rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennállt, augusztus hónapban illetve november hónapban a törvényben meghatározottak szerint alapösszegű (6 000,- Ft) pénzbeli támogatást nyújt, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt a gyámhatóság határozata alapján nem minősül hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel emelt összegű (6 500,- Ft) pénzbeli támogatást nyújt.

	augusztus	november
6 500 Ft	3 fő	2 fő
6 000 Ft	0 fő	0 fő
Összesen:	3 fő	2 fő

Önkormányzatunk egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli, vagy természetbeli juttatásként Bursa Hungarica ösztöndíj támogatást biztosít az önkormányzat költségvetésének terhére. 2024-ben 7 fő részére 410.000,- Ft összeg került kifizetésre.

Szintén a költségvetés terhére az önkormányzat pénzbeli támogatásban részesíti a tárgyéven született, a városban bejelentett lakóhellyel rendelkező újszülötteket. 2024.-ben 8 gyermek részesült ilyen támogatásban, összesen 160 000,- Ft értékben.

2024 évben az önkormányzat pénzügyi helyzete lehetővé tette a településen élő bölcsődei és óvodai ellátásban részesülő valamint alap-, közép- és felsőfokú tanulmányokat folytató 154 gyermek, tanuló, hallgató részére tanévkezdési támogatás kifizetését összesen 1.417.000,- Ft összegben.

Gyermekekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok:

Pálháza Város Önkormányzata Képviselő-testülete, a Gyvt. 21/A-21/C §-ai szerinti kötelező feladatellátás keretei között biztosítja az intézményi gyermekétkeztetést, az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetést és szünidei étkeztetést. A Gyvt. 21/A. § (3) bekezdése értelmében az önkormányzat biztosította a gyermekétkeztetést a feladat-ellátási megállapodás keretei között működő helyi bölcsődében, óvodában és az állami intézményfenntartó központ által fenntartott általános iskolában.

Az intézményi gyermekétkeztetés esetén, valamennyi törvényi előíráson alapuló kedvezményes étkezési formáját biztosította az önkormányzat a gyermekek részére.

A Gyvt 21/C.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztetést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli, tavaszi és nyári tanítási szünet, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon szervezi meg.

Fentiekre való tekintettel, az óvodaköteles gyermekek kizárólag az óvoda zárva tartásának idején jogosultak a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére. A szünidei gyermekétkeztetés fedezetét a központi költségvetés biztosítja.

A szünidei gyermekétkeztetés a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekek részére kiszállítással került megszervezésre az alábbi időpontokban.

- tavaszi szünet	2024. március 29-től 2024. április 4-ig	(4 munkanap)	3 fő
- nyári szünet iskola	2024. június 24-től 2024. augusztus 30-ig	(49 munkanap)	2 fő
- nyári szünet óvoda	2024. július 1-től 2024. július 26-ig	(20 munkanap)	1 fő
- őszi szünet	2024. október 28-tól 2024. október 31-ig	(4 munkanap)	2 fő
- téli szünet	2024. december 23-től 2025. január 3-ig	(8 munkanap)	2 fő

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

A gyermekjóléti alapellátáshoz tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás, melynek feladata a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítése, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzése. A feladatot a Pálháza Körzeti Alapszolgáltatási Központ keretein belül önálló szakmai egységként látja el önkormányzatunk.

A gyermekjóléti szolgálat célja a családok megerősítése. A gyermekvédelem jelentőségét különböző módokon lehet szemléltetni, ezek közül háromnak van jelentősége:

- a gyermekvédelem, mint szakpolitika
- a gyermekvédelem, mint jogi normák összessége

- a gyermekvédelem, mint intézményrendszer

A szakpolitikai megközelítés szerint a gyermekvédelem a közfeladatok egyike, melynek céljait és eszközeit a gyermekvédelmi politika határozza meg. A jogi megközelítés szerint a gyermekvédelem egyike a jog által szabályozott társadalmi viszonyoknak. Intézményrendszerként való definiálása szerint a gyermekvédelem a társadalmi intézmények egyike, melyet annak ténylegesen létező struktúrái (pl: szervezetek, szakemberek), illetve funkciói (ellátások nyújtás, hatósági cselekmények) testesítenek meg. Mindegyik nézőpont releváns, mindegyik magában hordozza a jelenség valamely oldalát, mégis aki csak az egyik oldalt veszi észre, nem ismerheti igazán a gyermekvédelmet.

A gyermekvédelem olyan köztevékenység, melynek funkciója a gyermek sajátos (gyermekvédelmi jellegűnek minősített) problémáinak sajátos (gyermekvédelmi jellegű) módszerekkel történő elhárítása, vagy megközelítése. Mindebből nyilván való, hogy a gyermekvédelmi funkciótól nem válik el élesen a gyermekjóléti funkció, melynek keretében a problémákat nem gyermekvédelminek, hanem jóléti jellegűnek (szociálisnak) tekintik és ezek kezelésére nem védelmi, hanem jóléti jellegű megoldásokat alkalmaznak.

Ez kell vezérelje a gyermekvédelemben dolgozók munkáját, hiszen egyre nagyobb az igény, hogy tevékenységük családbarát, család támogatóbb legyen. Céljuk, hogy a szülőket támogassák szülő szerepükben, és ezen támogatások elsősorban preventív jellegűek legyenek. A probléma létrejöttét kell elhárítani, megakadályozni azok ismétlődését, vagy súlyosbodását.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkáját a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjólét, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30) Nm rendelet alapján végzi.

A családgondozók egyik legfontosabb feladata, hogy folyamatosan tartsák a kapcsolatot a gyermekekkel, szülőkkel, családdal az együttműködés érdekében, hiszen ezen segítő tevékenység során a kliens problémái megoldódhatnak, illetve saját maga meg tudja oldani őket.

A családokkal végzett szociális munkának különböző típusai lehetnek:

- eseti munka sokproblémás családokkal, érdekegyeztető, konfliktusmegelőző, konfliktus-kezelő munka.

Észlelő és jelzőrendszer működése:

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés az iskolában és tagintézményeiben jó eredménnyel működik. Az iskolai gyermekvédelmi felelősök egyre intenzívebb és így hatékonyabb munkát végeznek.

A településünkön tevékenykedő védőnők munkájukkal szintén a prevenciós munkát segíti. A védőnők már a problémák kialakulásának elején jelzéssel fordul a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaihoz, akik szoros együttműködésben, rendszeres konzultációval segítik az érintett családokat a felmerült nehézségek megoldásában.

A jelzőrendszer tagjai:

- az iskola gyermek és ifjúságvédelmi felelősei
- védőnői szolgálat
- rendőrség, ügyészség, bíróság

- szabálysértési hatóság
- Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálat

A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés mind jegyzői gyámügyi feladatok, mind pedig a gyermekjóléti szolgáltatás területén jól működik.

A jelzőrendszer tagjainak feladata, hogy a gyermek körül jelentkező problémák észlelését követően jelzéssel éljenek a Gyermekjóléti Szolgálat illetve a Gyámhatóság felé.

4. A felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek ellenőrzésének megállapításai

2024. évben a felügyeleti szervek, illetve a működést engedélyező szervek részéről nem történt ellenőrzés.

5. A jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján

A gyermekvédelmi törvény céljainak és alapelveinek megfelelően a gyermek mindenkifelett álló érdekét figyelembe véve hangsúlyozni kell a szülői kötelességek teljesítését, számon kell kérni a szülő felelősségét. A szülői kötelezettségnek nem teljesítését kövesse felelősségre vonás. Továbbra is fontos cél, hogy a gyermekvédelem területén működő személyek, szervezetek tevékenysége minél összehangoltabb, célratörőbb, hatékonyabb legyen.

Évről – évre jobban működik a jelzőrendszer városunkban, csökkenteni szükséges azonban az észlelés és a jelzés közötti időtartamot.

6. A bűnmegelőzési cselekvési program és koncepció főbb – elsősorban gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő – elemei

A város kidolgozott bűnmegelőzési koncepcióval nem rendelkezik.

7. A civil szervezetekkel való együttműködés keretei

Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése jó. A sport, a kultúra területén a különböző egyesületek révén (sportegyesület, hagyományőrző egyesület stb.) biztosított minden korosztály számára a szabadidő hasznos eltöltése.

Tisztelt Képviselő Testület!

A gyermekjóléti alapellátások- és ezen belül a Gyermekjóléti Szolgálat - megerősítése és kiemelt preventív lehetőségkénti kezelése a gyermekvédelmi törvény egyik legjelentősebb eleme. A törvény elveinek és céljainak megvalósulását a helyi alapellátás mind jobb színvonalú megteremtése és működtetése garantálja. Az alapellátás célja, hogy a gyermek és családja lakóhelyén kaphassa meg mind azt a segítséget és támogatást, amely a gyermek létéhez szükséges.

Ezen feladatoknak önkormányzatunk, intézményeink és a gyermekvédelemben, gyermekjóléti alapellátásokban dolgozók egyre jobb színvonalon tesznek eleget. Köszönet áldozatos munkájukért. Tevékenységük nem hiába való, hisz a jövő generációjának egészséges fejlődése, valamennyiünk jövőjének biztosítása.

Pálháza, 2025. május 17.

Csató Szabolcs sk.
jegyző